

KÖSZÖNTÉS

Prof. dr. Kovács László 70 éves

„Az órák megállnak, amikor sorssá sűrűsödik az idő” – mondta Ancsel Éva.

„Nullum et sine nomine saxum” (A szikláknak név kell, a csúcsokat mindig névvel látják el) – mondta a latin bölcs Lucianus.

Sorssá sűrűsödött az idő, és életútnak nevezzük a csúcsot, melyről most méltatást mondunk.

Hetven évet megérni nem érdem, de nem is baj, ha valaki úgy éli meg, ahogy azt Dr. Kovács László professzor megérte. Egyenes gerinccel, becsülettel, hittel és akarással, mindig az orvostudomány szolgálatában.

Leélted 70 évedet humánummal, mely megtanít a létet kitölteni szépséggel, boldogsággal, szeretettel.

Te tudtad, hogy a világot nem lehet sem jóvá, sem tökéletessé tenni, csak jobbá a mátt tegnapnál, a holnapot a mánnál.

Tudtad, hogy az elmúlt évtizedekben csak a szakmai hitelességgel, a valódi értékrend tiszteletével és emberi tisztességgel lehetett Ember maradni, és így is élted életed.

Kovács professzor a magasra emelt igényességnek a képviselője ma is.

Vessünk egy pillantást az emberi életútjára!

Szombathelyről indultál, 1934. március 13-án. Zalaegerszegeen érettségiztél, a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerezted el az orvosi diplomát, „summa cum laude” eredménnyel.

1962-ben tettél szülész-nőgyógyászból, majd 1966-ban anesthesiológiából szakvizsgát. Klinikánkra 1961-ben kerültél – s itt lettél 1983-ban egyetemi tanár, 1990-1999-ig tanszékvezető. Ez a bő 40 év nagy idő egy ember életében:

Dióhéjban villantsuk fel, e jeles alkalommal, hogyan alakult kutatói, gyógyítói, orvosi pályafutásod!

A gyógyítás szent dolog.

A tudomány más ágaiban lehet hóbotoskodni is, és mindenféle vad dolgot csinálni. Ott előbb utóbb jön valaki, aki rendbe teszi a csacskaságokat, de a gyógyító munkában életeteket tehet tönkre, ha valaki hibázik. Ezért van szükség a felelősségtudatra és a folyamatos tanulásra.

Te ezt tetted. 1974-ben az orvostudomány kandidátusa, 1987-ben az orvostudományok doktora lettél, miközben három nyelvet is megtanultál, bár oroszul még soha nem hallottalak beszélni.

Demokritos mondta: „Bölcs ember számára minden föld járható: mert nemes léleknek hazája az egész világ”. Te is számos tanulmányúton bővítetted, majd adtad tovább tudásod legjavát.

Nem maradtak el az elismerések sem: Szeged város kitüntetésétől – a Magyar Köztársaság Tiszti Keresztjéértől – a Szülész - Nőgyógyász Világszövetség kitüntetéséig számtalan elismerést kaptál. (Röviden ennyit a 18 kitüntetés felsorolása helyett).

Egyetemi tisztségeid, megbízatásaid hosszú sora: hazai és külföldi tudományos társaságok, melyeknek tagja, titkára, elnöke vagy ma is, bizonyítják, hogy kivívtad a magyar, az európai, sőt a világ elismerését, megbecsülését is.

Közel 120 nemzetközi kongresszuson vettél részt.

Mi volt a Te kutatási területed?

Magad írtad: A szülész-nőgyógyászati endokrinológia. A perinatológia témakörében a koraszülés és ártalmi megelőzésének és kezelésének lehetőségei, az Rh-szenzibilizáció diagnosztikai és terápiás kérdései, az interauterin diagnosztika, elsősorban a kardiotoográfia és magzatvíz diagnosztika problémái, a korszerű újszülött ellátás módszerei, a terhesség alatti betamimetikus kezelés elméleti és klinikai kérdései. Fő területe a kutatásaidnak a hormonális fogamzásgátlás és az antiprogesztogének alkalmazása a fertilitás szabályozásában.

Munkásságról természetesen még igen sokat kellene és lehetne elmondani, de az alkalom ezt most nem teszi lehetővé.

Nagy László költő is arra int: „*Műveld a csodát, ne magyarázd!*” – Te ezt tetted.

Milyen volt a tanítványokhoz és a munkatársakhoz való viszonyod?

Mottót keresve ismét Kölcsey segített. Milyen is volt Kovács professzorral a munka?

„*Keresd a valót! Ez intés vizsgálatra int, s vizsgálat szelleme tisztelettel járul minden véleményhez...*”

„... *Az ember a mástól tanult ismereteket úgy plántálja át magába, hogy azok ott gazdag életre virulnak fel...*”

Milyen volt vezetőként Kovács Professzor Úr?

Ha valakit maga mellé vett, mert képességei és munkája alapján alkalmasnak találta, abban megbízott. Tudta, hogy munkatársai éjt nappallá téve dolgoznak. Mindenki kötelességének érezte, hogy elmondja tapasztalatait, kikérje professzora véleményét.

Barátságos ember Kovács professzor – remek humorérzékével, de tartotta a távolságot.

Az első találkozásunkra még ma is annyira emlékszem, mint ha tegnap történt volna. És az ezt követő évtizedekben megadatott számomra a lehetőség, hogy vele dolgozhassak.

Igen nagy tisztelettel bánt a szavakkal – tudta – azoknak a valóságot – sőt – az igazságot kell közvetíteniük a többi ember számára.

Én meg igazat adtam Goethének: „*Atyád örökségét előbb meg kell szerezned ahhoz, hogy birtokba vehesd.*”

Sokat tanultam Tőle. Nem igyekezett a világmindenség összes titkát tudó bölcs ember szerepében tetszelegni. Sokkal jellemzőbb volt rá az állandó igyekezet az újabb titkok felfedezésére.

Ezeket én is magamévá tettem, de Nietzsche-nek igaza van: „*Rosszul háláljuk meg tanítónk munkáját, ha mindig csak tanítványok maradunk.*”

De a jó vezetőnek is csak az lehet a célja, hogy a tanítványok szárnyra kapva új távlatokat hódítsanak meg.

Ehhez azonban jól kell megválasztani a munkatársakat.

Ez a tulajdonság egy vezetőnél nagyon fontos: a tehetséges és szorgalmas, magát továbbképezni tudó, megújulni képes fiatalok kiválasztása, s a hasonló tulajdonságokkal rendelkező idősebbek bátorítása, új témákba történő bevonása, mindenki szá-

mára a megfelelő feladat megtalálása. Így lehet jó klinikai közösséget teremteni.

Mi utódok becsüljük ezt. Bátran vállaljuk örökségünket, amit igyekszünk továbbfejleszteni.

Kedves Laci!

Mit kívánhatunk most 70. születésnapod ünnepén? Még sok szép alkotó évet!

Az idős kor a bölcsesség kora. Kívánjuk, hogy legyen elég idő gondolatokban elmélyülni. Kívánok Neked még sok tevékeny, egészséges évet saját örömeire és mindannyiunk hasznára.

Prof. dr. Pál Attila

Kedves Laci! Hetven év nem csak egy kerek szám, és még nem is csak ünneplés. Egy kicsit számadás, mert így vagy úgy, egy fordulópont is. Visszanézés, de csak egy pillanatra, aztán újra előre. Visszanézni, és egy pillanatba sűríteni a 70 évet. Egy pillanat, amely egyre tágul, mert sok neki, amit össze kell fognia; munkásságod sokrétűségéből, tartalmas életeredből valami mindig előtör. Nem tudom, miként mérlegelsz, mi áll legközelebb szívedhez. Anélkül, hogy találgatnék, engedd meg, hogy egy dolgot kiemeljek, és ezzel köszöntselek a Nőgyógyászati Onkológia szerzői és olvasói nevében:

Minket sok évtizedes barátság köt össze, orvosi pályánk csikóéveitől ismerjük egymást, dolgozunk együtt. Együtt a szakmáért, és együtt azért, amit úgy hívnak, hogy magyar, Magyarország. Kíváncsi lennék, hogy Téged mi vezetett erre az útra; a sors hozta, vagy belső indíttatás volt? Lényegtelen. Hihetetlenül messzire jutottál. A magyar szülészet-nőgyógyászatot az Európai Közösség vezető szervezeteiben – EBCOG stb. – a legmarkánsabban Te képviselted. Te nagyon jól tudtad már évtizedekkel ezelőtt is – mint erről számtalanszor beszélgettünk –, hogy Európa országainak együtt kell dolgozniuk. Az európai szakmai összehangolás nem a nemzeti érdekek ellen van, hanem a távlatok megnyitása miatt. Pontosan tudtad azt is – jól lehet munkásságod három évtizede egy elzárt, féken tartott, „lehetőség alig” világban zajlott –, hogy nekünk nem szolgai módon kell követni a meghatározott elveket, hanem azok megfogalmazásában kell részt vennünk. Alárendelt szerepet, törpe létet csak így lehet elkerülni. Köszönet érte.